

1947

Pensioenpremiën, die geheven worden naar een vast percentage van het loon, proportionele pensioenspremiën derhalve, miskennen het principe van de draagkracht, dat in onze belastingwetgeving wel is erkend. Als twee werknemers resp. f 100 en f 1.000 per maand verdienen, dan zullen zij, in het bovengenoemde voorbeeld, resp. f 5 en f 50 premie per maand aan het pensioenfonds betalen. Die f 5 betekenen echter voor den eerstgenoemden een veel grooter offer dan die f 50 voor den tweeden uitmaken. Immers pensioenpremiën worden uit de laatst toegevoegde inkomensdeelen betaald en het grensnut van de laatste f 100, welke begrepen zijn in een inkomen van f 1.000, is veel geringer dan het grensnut van f 100 van iemand, die dat bedrag per maand verdient. Wij pleiten derhalve voor progressieve pensioenpremiën, waarbij door ieder een evenredig offer en niet een evenredig geldbedrag moet worden opgebracht.

Smits, J.P.H. (1947) *De betekenis van de salaris- en loonsverhogingen voor de pensioenfonds.* ESB, 32(1555), 170-172.

1983

Gaat het nl. over iemand van 25 jaar, dan beschouwt men hem of haar niet op zichzelf, maar als één van de gehele groep 25-jarigen. Van die groep zal op grond van de sterftetafel een gedeelte vóór ingang van het pensioen overlijden, na korter of langer tijd premiebetaling, en de rest zal pensioen trekken, gedurende korte of lange tijd. Om te maken, dat de verzekeringsinstelling er voor de gehele fictieve groep juist mee uitkomt, heeft men slechts het premiebedrag zó te berekenen, dat de aanvangswaarde van alle toekomstige premiën van de gehele (fictieve) groep gelijk is aan de aanvangswaarde van alle toekomstige pensioenbetalingen. Uiteraard is dit alles bij de gegeven sterftetafel en de aangenomen disconteringsrentevoet precies te bepalen, niet als vaagheid, maar als getrouwe afspiegeling van het door de sterftetafel bepaalde verloop. En nu moet onze 25-jarige eenling, van wie men uiteraard niet weet, of hij als premiebetaler of als pensioentrekker zal overlijden, natuurlijk het gemiddelde betalen van de totale premie van de gehele fic-

tieve aanvangsgroep. Dat is dus óók omslag! En ook genomen over de gehele duur der verzekering, alleen is deze duur hier zo verbazend veel langer. Hoorn, J. van (1956) Het voorlopig verslag "Algemene Ouderdomsverzekering". ESB, 41(2013), 45-46.

Handhaving van uitsluitend het omslagstelsel bij de financiering van de AOW-uitkeringen zal vanwege de verdubbeling van het aantal AOW-gerechtigden bij een globaal gelijkblijvende beroepsbevolking leiden tot voorzienbare problemen vooral in de eerste decennia van de volgende eeuw. Zo zal bij de gelijkblijvende wettelijke structuur het AOW-premiepercentage in 2030 globaal het dubbele bedragen van het huidige niveau, namelijk 23%. Betwijfeld kan worden of de dan actieve generatie daartoe bereid is. Uit de voorgaande analyse is gebleken dat de huidige generatie premiebetalers het niveau van de zelf te zijner tijd te ontvangen AOW-uitkering (grootendeels) "veilig" kan stellen door een financieringsstelsel te introduceren waarbij vermogensvorming optreedt.

Bosch, F.A.J. van den, P.J.C. van Eekelen en C. Petersen (1983) *De toekomst van de AOW: verdubbeling van de premies of halvering van de uitkeringen?* ESB, 68(3431), 1052-1058.

1996

Bij overgang van het huidige systeem naar een beschikbare-premieregeling zal rekening moeten worden gehouden met de effecten die dit heeft voor de verschillende generaties. Bij een abrupte overgang zullen immers de huidige oudere generaties flinke nadelen kunnen ondervinden, doordat zij niet meer in staat zijn een behoorlijk pensioen op te bouwen onder de nieuwe regeling, terwijl de ten gevolge van het omslagelement aanwezige bijdrage van de jongeren aan het pensioen van de ouderen onder de huidige regeling verdwijnt. Een meer geleidelijke overgang, waarbij de kosten over de verschillende generaties worden verdeeld, heeft daarom de voorkeur.

Geest, L. van der, I.M. Lageweg en M. van de Ven (1996) *Financiering van de vergrijzing.* ESB, 81(4055), 361-366.

SINDS 1916